

Đề bài:

Tả cảnh một buổi sáng (hoặc trưa, chiều) trong một vườn cây (hay trong công viên, trên đường phố, trên cánh đồng, nương rẫy).

Bài làm 1

Trước mắt em, cánh đồng lúa chín trong vụ hè thu trải ra mênh mông im lìm như còn tận hưởng giấc ngủ ban mai, em lặng lẽ ngồi xuống vệ đường. Trong làn ánh sáng mờ mờ của cuối đêm, em chưa phân biệt được hình dáng chi tiết của cánh đồng, chỉ thấy một mặt phẳng với những gợn sóng nhỏ. Gió nhẹ nhàng nhưng cũng đủ cho cánh đồng xào xạc một âm thanh dịu nhẹ. Thỉnh thoảng từ trên cánh đồng, một cánh chim nhỏ bay vút lên, có lẽ đó là những con chim mai ăn, đã ngủ qua đêm trong các khóm lúa.

Những tia nắng đầu tiên của mặt trời phớt nhẹ đây đó trên thảm lúa tạo nên những chấm hồng mờ nhạt. Em đã nhận ra những gợn sóng nhỏ trên cái biển phẳng lặng kia chính là những bông lúa chắc, khỏe mập mập nổi lên trên những ngọn lúa. Những con chim đêm đã bay vù ra khỏi những đám lúa và những bụi cây trên đường, rồi vút bay từ phía này sang phía khác, như sung sướng chào mừng một ngày nắng đẹp.

Dần dần mặt trời lên hẳn, rải ánh nắng rực rỡ của mình trên mặt đất. Cánh đồng lúa được mùa như một tấm thảm vàng óng ánh. Bao quát là một màu vàng, nhưng nhìn kĩ thì có đám lúa vừa chín tới vàng tơi, lác đác có đám lúa chín ngả vàng rực, lẻ tẻ, có nơi lúa chín chặm với màu vàng pha xanh.

Lúa ăm ắp khắp nơi. Kín ô, kín bờ, và có lẽ chỉ phân biệt được những khoảng lớn bằng các rặng phi lao cao vút, nối dài trên các bờ kênh lóng lánh dưới ánh nắng ban mai.

Trong nắng sớm, hương lúa tỏa khắp cánh đồng. Một vài tiếng chim văng vẳng trên không trung. Thanh thản hơn là một vài con trâu thong dong gặm cỏ trên một vài gò đất xanh có bóng cây che mát, lác đác trên cánh đồng. Ở một vài thửa ruộng, đã có người gặt, những tốp người tay liềm, tay hái luôn tay. Trên đường làng, đã vang lên tiếng xe công nông, tiếng cười nói của các cô bác nông dân đang chuẩn bị xuống đồng.

Nắng lên cao lúc nào không biết mà khung cảnh cánh đồng lúa khởi sắc một cách lạ lùng: Cả cánh đồng vàng ối, no ắp, vạm vỡ, căng đầy sức sống.

Em yêu mến cánh đồng làng, em yêu mến xóm làng em. Nơi đây em đã lớn lên. Giờ đây nhờ có kĩ thuật tiên tiến nên vụ nào cũng bội thu. Nó như đang mở ra trước mắt em một con đường tươi vui hạnh phúc và hứa hẹn Việt Nam sẽ là một trong những nước xuất khẩu gạo đứng hàng đầu thế giới.

Bài làm 2

Sáng chủ nhật đẹp trời, em cùng mẹ đi thăm đồng. Cánh đồng quê em màu mỡ, cách thành phố Vinh khoảng ba mươi cây số.

Cánh đồng làng em khá rộng đúng như lời bài ca dao: *Đứng bên ni đồng ngó bên tê đồng mênh mông bát ngát, Đứng bên tê đồng ngó bên ni đồng cũng bát ngát mênh mông.* Đất đai tươi tốt và tinh thần lao động cần cù đã khiến đồng ruộng quanh năm xanh tốt, cây cối mùa nào cũng bội thu.

Một lũy tre làng bao bọc quanh làng. Ra khỏi làng là những đầm sen. Mùa này sen đang lụi nên trông đầm rộng hẳn ra. Kế đó là những ruộng lúa. Từng thửa ruộng to, nhỏ khác nhau, mảnh hình chữ nhật, mảnh hình thang... Lúa đang thời con gái đã cao quá bờ ruộng nên nhìn xa chỉ thấy một màu xanh mơn mớn. Sau gần chục ngày mưa phùn gió bắc rét căm căm, sáng nay trời tạnh ráo, quang quẻ và chỉ se lạnh. Nắng vàng trải nhẹ. Gió đùa vui cùng cây lúa. Đó đây, những cây bóng mát cao lớn điểm xuyết trên thảm lúa mênh mông. Ở một vài thửa ruộng, tranh thủ trời nắng ấm, các cô bác đã ra làm đồng từ sáng sớm, người đang làm cỏ, be bờ. Mấy chú cò bay ngang, màu trắng lấp lóa trong nắng ban mai. Từng đàn bướm trắng nhón nhơ như đang đùa giỡn với lúa xanh.

Mùa này, vùng ruộng dâu trồng được lúa nhưng vùng ruộng cạn chỉ trồng hoa màu. Đậu đen, đậu xanh chạy dài theo từng luống. Thân cây thâm thấp, cành lá đu đưa như vẫy chào người qua đường. Những vòng khoai lang xanh mơn mớn, nhìn những ngọn khoai mập mạp trông thật thích mắt. Gần đường quốc lộ là những vạt ngô cao quá đầu em. Thân cây mập mạp. Lá tỏa dài ken vào nhau. Bắp ngô bám vào thân cây, mỗi cây chừng hai ba bắp, có cây có những năm bắp. Bắp thon dài, lớp áo ngoài xanh bóng, chòm râu đã sậm và rơi rỏ là vừa ăn. Đây là giống lúa cho năng suất cao, nên bà con ai cũng phấn khởi, trên khuôn mặt các cô bác là những nụ cười rạng rỡ. Một bầy chim lích chích trong bãi ngô, xa xa trên đường quốc lộ là tiếng xe ô tô ầm ỉ và tiếng còi xe ô tô phin phin từ quốc lộ vọng vào tạo nên những âm thanh sôi động của một buổi sáng đẹp trời.

Nắng đã lên cao, vậy mà em vẫn tần ngần ngắm cánh đồng quê hương không biết chán. Quê em đang từng ngày đổi thay âm thầm và mãnh liệt trong màu xanh mát mắt, trong từng thân lúa, thân ngô ngày càng mập mạp, trong từng củ khoai, bắp ngô ngày càng mập mạp... Em yêu tha thiết cánh đồng quê em, em tự hào vì bước chuyển mình của quê hương.

Bài làm 3

Buổi sáng mùa hè ở thung lũng

Rừng còn chìm đắm trong màn sương đêm. Trong bầu không khí đầy hơi ẩm và lạnh, mọi người đang ngon giấc trong những chiếc chăn đơn. Bỗng có tiếng một con gà trống vỗ cánh phành phạch và cất tiếng gáy lanh lảnh ở đầu bản. Tiếp đó rải rác khắp thung lũng, tiếng gà gáy râm ran. Mấy con gà rừng cũng thức dậy gáy le te. Trên mấy cây cao cạnh nhà, ve đua nhau kêu ra rả. Ngoài suối, tiếng chim cuốc vọng vào đều đều... Bản làng đã thức giấc. Đó đây, ánh lửa hồng bập bùng trên các bếp. Ngoài bờ ruộng đã có bước chân người đi, tiếng nói chuyện râm rì tiếng gọi nhau í ới.

Tầng sáng, vòm trời cao xanh mênh mông. Gió từ trên đỉnh núi tràn xuống thung lũng mát rượi. Khoảng trời sau dãy núi phía đông ửng đỏ. Những tia nắng đầu tiên hắt chéo qua thung lũng, trải trên đỉnh núi phía tây

những vệt sáng màu lá mạ tươi tắn... Ven rừng, rải rác những cây lim đã trở hoa vàng, những cây vải thiều đã đơm ổi những quả...

Nắng vàng lan nhanh xuống ruộng chân núi rồi rải vội lên đồng lúa. Bà con xã viên đã đổ ra đồng cấy lúa mùa, gặt lúa chiêm. Trên những ruộng lúa chín vàng bóng áo chàm và nón trắng nhấp nhô, tiếng nói cười nhộn nhịp, vui vẻ.

Mặt trời nhô dần lên cao. Ánh nắng mỗi lúc mỗi gay gắt. Dọc theo những con đường mới đắp, vượt qua chiếc cầu gỗ bắc qua con suối, từng lớp nam nữ thanh niên thoăn thoắt gánh lúa về sân phơi. Tiếng cười giòn tan vọng vào vách đá.

(Hoàng Hữu Bội)

Bài làm 4

Buổi sáng ở thành phố Hồ Chí Minh

Một ngày mới bắt đầu

Mảnh thành phố hiện ra trước mắt tôi đang biến màu trong bước chuyển huyền ảo của rạng đông. Tầng tầng lớp lớp bụi hồng ánh sáng đã tràn lan khắp không gian như thoa phấn trên những tòa nhà cao tầng của thành phố, khiến chúng trở nên ngụy nga, đậm nét. Màn đêm mờ ảo đang lắng dần rồi chìm vào đất. Thành phố như bông bành nổi giữa mặt biển đầy hơi sương. Trời sáng có thể nhận rõ từng phút một. Những vùng cây xanh bỗng dài tươi sáng trong nắng sớm. Ánh đèn từ muôn ngàn ô vuông cửa sổ loang đi rất nhanh và thưa thớt tắt. Ba ngọn đèn đỏ trên tháp phát thanh đài truyền hình thành phố có vẻ bị hạ thấp và kéo dài. Mặt trời đang chậm chậm lơ lửng như một quả bóng bay mềm mại.

Đường phố bắt đầu hoạt động huyền ảo. Những chiếc xe vận tải nhẹ, xe lam, xe xích lô máy nườm nượp chở hàng hóa thực phẩm từ vùng ngoại ô vào các chợ Bến Thành, Cầu Muối, đánh thức cả thành phố dậy bởi những tiếng máy nổ giòn.

Thành phố mình đẹp quá! Đẹp quá đi!

(Nguyễn Mạnh Tuấn)

Bài làm 5

Buổi sáng nhà em

Ông trời nổi lửa đằng đông,

Bà sân vấn chiếc khăn hồng đẹp thay.

Bố em xách điếu đi cày.

Mẹ em tát nước, nắng đầy trong thau,

Cậu mèo đã dậy từ lâu,

Cái tay rửa mặt, cái đầu nghiêng nghiêng.

*Mụ gà cục tác như điên,
Làm thẳng gà trống huyên thuyên một hồi.
Cái nà đã tỉnh giấc rồi,
Cụ chuối đứng vỗ tay cười, vui sao.
Chị tre chải tóc bên ao,
Đàn mây áo trắng ghé vào soi gương.
Bác nòi đồng hát bùng boong,
Bà chổi loẹt quẹt lom khom quét nhà.*

(Trần Đăng Khoa)

Bài làm 6

Trưa hè

... Sau những ngày thời tiết rục rịch bước qua ngưỡng cửa mùa xuân, tín hiệu báo với mọi người bằng: Mỗi ngày có đôi ba giờ nắng, để rồi bùng lên một ngày nắng thật sự. Một trận mưa rào âm ỉ, sấm rung chớp giật. Mùa hè đến bằng sự ra oai với đất trời, với con người. Tiếng sấm đánh thức dậy cây lúa chiêm “mở cờ mà lên...”. Ngày nắng thức tỉnh con người bằng những giọt mồ hôi ướt đầm vai áo. Không ai bảo ai, từ thành phố đến nông thôn (những làng có điện), những quạt điện qua một thời kì ngủ đông, nay tỉnh giấc, xòe những cánh gió mạnh mẽ. Ở làng quê xa thì những chiếc võng được hạ xuống. Vọng lại hát tiếp cái điệp khúc “kẽo kẹt” ngàn đời không hề nhàm chán. Cái âm thanh phát ra từ sợi dây thừng, cọ sát vào rễ kèo tre, khi nhanh ríu rít, khi chậm buồn buồn mơ hồ như xa lại như gần. Tiếng vọng đệm cho những lời ru của bà, của mẹ, của chị ta, đưa ta vào giấc mơ bay bổng cánh cò, dập dờn quạt nắng trên đồng ruộng quê hương.

Trên đường phố, trên những chợ quê xuất hiện những hàng quạt giấy, quạt nan. Người mua, kẻ bán, xập xòe quạt thử vẫy gió. Những cơn gió nhân tạo nhỏ nhẹ, thơm thơm mùi nước quả cây, mùi ngai ngái của lòng tre, lòng nứa còn tươi trắng trinh nguyên. Trên các nẻo đường lấp lóa những chiếc nón bài thơ, óng ánh nước quang dầu, bay mùi nhựa thông thơm thơm trên mái đầu thiếu nữ. Những chiếc dù màu, những chiếc mũ nan rộng vành đan bằng lá dừa, lá cọ, bằng giang, nứa rừng, làm bóng râm cho các bé đến trường. Trên trang phục của mọi người, màu trắng cũng như các màu khác đều nhạt, thay thế cho màu sẫm, màu đen. Những tơ lụa thay cho len dạ. Những mẫu hoa, mẫu kẻ làm cho đường nét duyên dáng hợp với mùa hè. Những chàng trai, những cô gái được dịp khoe những thân hình khỏe khoắn trong những bộ quần áo ngắn gọn. Những tà áo dài nữ sinh như những đàn bướm trắng bay tỏa ra từ các cổng trường. Những em bé với những bộ váy áo đủ màu nhẹ nhàng. Các em nhanh nhẹn hẳn lên, tươi rói, nhảy nhót sân trường như những đàn, chim non, tung tăng đôi cánh lụa. Chiều chiều bên

Hồ Gươm đầy người ra hóng gió. Những trai thanh gái lịch của thủ đô đi dạo ven hồ, nhặt bông hoa phượng tung cho nhau. Những em nhỏ tung tăng bên những bà mẹ trẻ đòi ăn kem để được rùng mình khi hàm răng non chạm phải đầy thích thú, bật lên những tiếng cười.

Những ông già trầm tư bên ghế đá, tay cầm chiếc quạt giấy phe phẩy.

(Thanh Hảo – Tùy bút mùa hè – Dẫn theo Văn miêu tả tuyển chọn – NXB GD, 1997)

Bài làm 7

Chiều bên sông A-mong

Mùa nắng, những buổi chiều miền Tây bao giờ cũng có màu xanh huyền ảo như màu của những giấc mơ. Trước mắt tôi, trên những rặng núi xa, màu lá cây già ban ngày đã biến đi, núi non trầm xuống trong màu khói đá xanh thẫm. Chiều yên tĩnh không có tiếng máy bay. Những sườn núi ven sông A-mong chi chít những đám rẫy với nhiều màu sắc: rẫy khô chưa đốt màu vàng cháy, rẫy già vừa dọn xong màu đất đỏ ửng, lúa ba trắng dậy thì lượn sóng xanh mơn mớn bên cạnh những rẫy ngô trổ cờ màu lục tươi lấp lánh ánh nắng, gọi nhớ đồng bằng và trên những đám rẫy khác, lá sắn mì và sắn trắng in thành những đám xanh đậm nhạt chồng lên nhau, trông như những mái nhà rêu phong lổ chỗ những vạt ngói mới.

Dưới chân những nương rẫy bạt ngàn đó, như những tâm thảm vô tận trải thành những ô hình vuông, hình tam giác hoặc hình cung trên mặt nghiêng của vách núi, sông A-mong như một dòng trường ca rầm rộ đổ về đồng bằng. Bờ sông chỗ tôi ngồi là một bãi đá liên rộng chạy dài hẳn đến hàng cây số. Nước lũ đã đục xói mặt đá thành những lớp sóng lô xô nối liền nhau đến mút tầm mắt, lưng sóng tròn nhẵn và đầu sóng nhọn vút đổ theo một chiều, giữ nguyên trên mặt đá hình ảnh hùng dũng của con sông A-mong đã tràn qua đó trong mùa thác lũ. Dọc theo bờ sông, loài cây rì rì mọc san sát, rậm rịt, cành và lá nhỏ nhắn như cây trúc đào, rễ tỏa ra ôm chặt những tảng đá vững chãi, hình như còn toát ra sức chống chọi mãnh liệt của loài cây này để đứng vững trong những mùa nước dữ dội. Bây giờ đang là tháng tư, nước sông A-mong chảy hiền, và rặng rì rì lao xao gió nồm, lá cây lay động lấp lánh như ngàn triệu con mắt lá rậm sáng trung nắng hè, hoa rì rì năm cánh nở từng chùm đỏ ngun ngút như hoa phượng thành phố.

(Hoàng Phủ Ngọc Tường – Trích *Như những con sông từ nguồn ra biển*)

Bài làm 8

Một buổi chiều ở Đà Lạt

Một buổi chiều cuối tháng năm, mưa giông vừa tạnh. Mặt trời hé nắng vàng vàng, không khí nhẹ và trong, mát rười rượi, kích thích đến tim óc. Tôi mở cửa ra bao lớn nhìn sang rừng thông. Tôi để ý nhìn những cây thông cao, vỏ nứt nẻ, cành sần sùi, cong queo một cách mỹ thuật không ngờ. Dưới

chân cây, cỏ dại mọc dày, cao, lá thon vươn dọc ngang, lá đan dày um tùm. Tôi nhìn ra xa hơn. Hồ Đà Lạt nằm im, mặt nước xanh phản chiếu đồi núi và rừng thông xanh. Màu xanh của sự im lặng, cảnh bao la của núi rừng và không khí mát mẻ như kim châm vào da, tất cả nhẹ nhàng đưa óc tôi liên tưởng đến phong cảnh xứ Phần Lan tôi đã nhiều lần tưởng tượng qua sách vở. Vẫn vương trên phong cảnh, tôi còn nghe phảng phất giọng nhạc của Jean Sibélius, người nhạc sĩ đã hô hấp được cái hương vị của rừng thông âm u liên tiếp, của hồ nước lặng màu ngọc bích, của cảnh sắc đặc biệt xứ Phần Lan.

Tôi đang mơ màng tưởng tượng thì chợt vang lên tiếng chim hoàng oanh hót. Tôi đưa mắt tìm xem chim đậu ở đâu mà hót. Mỗi lần nghe tiếng chim hoàng oanh là tôi phải nghĩ đến những cây bàng lá xanh mượt, vòm trời xanh có mây trắng nhẹ như bông. Nhưng kia, trên một cành thông gãy có một chú hoàng oanh nhỏ đang mổ vỏ thông tìm mồi. Mổ nhanh nhanh một hồi rồi lại nhảy sang cành khác hót véo von. Mình chim thon thon; lông mượt, màu vàng nghệ, thật hòa hợp với giọng hót ấm áp.

Óc tôi vụt nhiên thấy êm ả vô cùng.

(Võ Hồng – Trích Hoài cố nhân)